

ΤΑΞΗ: ΣΤ΄

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ _____

22

1. ΚΕΙΜΕΝΟ & ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η Νέα Παιδαγωγική

Με τα μαγικά πάντα μάτια, με το πολύβουο, γεμάτο μέλι και μέλισσες μυαλό, μ' ένα κόκκινο μάλλινο σκούφο στο κεφάλι και τσαρουχάκια με κόκκινες φούντες στα πόδια, ένα πρωί κίνησα, μισό χαρούμενος, μισό αλαφιασμένος, και με κρατούσε ο πατέρας μου από το χέρι. Η μητέρα μου είχε δώσει ένα κλωνί βασιλικό να τον μυρίζομαι, λέει, να παίρνω κουράγιο, και μου κρέμασε το χρυσό σταυρουλάκι της βάφτισής μου στο λαιμό.

-Με την ευχή του Θεού και με την ευχή μου ..., μουρμούρισε και με κοίταξε με καμάρι.

Ήμουν σαν ένα μικρό καταστολισμένο σφαγάρι κι ένιωθα μέσα μου περφάνια και φόβο. Μα το χέρι μου ήταν σφηνωμένο βαθιά μέσα στη φούχτα του πατέρα μου κι αντρείευόμουν. Πηγαίναμε, πηγαίναμε, περάσαμε τα στενά σοκάκια, φτάσαμε στην εκκλησιά του Αϊ – Μηνά, στρίψαμε, μπήκαμε σ' ένα παλιό κτίριο, με μια φαρδιάν αυλή, με τέσσερις μεγάλες κάμαρες στις γωνιές κι ένα κατασκοπισμένο πλατάμι στη μέση.

Κοντοστάθηκα, δέιλιασα. Το χέρι μου άρχισε να τρέμει μέσα στη μεγάλη ζεστή φούχτα.

Ο πατέρας μου έσκυψε, άγγιξε τα μαλλιά μου, με χάδεψε. Τινάχτηκα. Ποτέ δε θυμόμουν να μ' έχει χαδέψει. Σήκωσα τα μάτια και τον κοίταξα τρομαγμένος. Είδε πως τρόμαξα, τράβηξε πίσω το χέρι του:

-Εδώ θα μάθεις γράμματα, είπε, να γίνεις άνθρωπος. Κάμε το σταυρό σου.

Ο δάσκαλος πρόβαλε στο κατώφλι. Κρατούσε μια μακριά βίτσα και μου φάνηκε άγριος, με μεγάλα δόντια και κάρφωσα τα μάτια μου στην κορφή του κεφαλιού του να δω αν έχει κέρατα. Μα δεν είδα, γιατί φορούσε καπέλο.

-Ετούτος είναι ο γιος μου, του 'πε ο πατέρας μου.

Ξέμπλεξε το χέρι μου από τη φούχτα του και με παρέδωσε στο δάσκαλο.

-Το κρέας δικό σου, του 'πε, τα κόκαλα δικά μου. Μην τον λυπάσαι, δέρνε τον, κάμε τον άνθρωπο.

-Έγνοια σου, καπετάν Μιχάλη. Έχω εδώ το εργαλείο που κάνει τους ανθρώπους, είπε ο δάσκαλος κι έδειξε τη βίτσα.

Ν. Καζαντζάκης, Αναφορά στον Γκρέκο

Σημειώνω τις άγνωστες λέξεις του κειμένου, (αν έχω), και τις ερμηνεύω με τη βοήθεια του λεξικού μου:

.....
 .....
 .....

1. Να εξηγήσετε σε μία ολοκληρωμένη παράγραφο 60 – 100 λέξεων τις τελευταίες έντονα σημειωμένες φράσεις του κειμένου. Τι καταλαβαίνουμε για τις αντιλήψεις των γονέων και για το παιδαγωγικό σύστημα το οποίο ακολουθούνταν κατά τις παλαιότερες εποχές; (στο τετράδιο Παραγωγής Γραπτού Λόγου).

2. Πώς νιώθει ο μικρός καθώς πάει στο σχολείο; Ποιο φαίνεται να είναι το συναίσθημα που νιώθει περισσότερο; (Δικαιολογώ τις απαντήσεις που δίνω). Με ποιον τρόπο προσπαθεί ο πατέρας να τον ηρεμήσει; (στο τετράδιο Παραγωγής Γραπτού Λόγου).

1. Βρίσκω και υπογραμμίζω σε κάθε περίοδο λόγου τις κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις και στη συνέχεια αναγνωρίζω το είδος των εξαρτημένων προτάσεων:

- Έπρεπε να βιαστεί, επειδή δεν είχε χρόνο.
- Πέρασαμε τόσο ωραία, ώστε θα πάμε ξανά για διακοπές στα Κύθηρα.
- Όταν πέρασα από το σπίτι του θείου μου, είχαν έρθει τα ξαδέρφια μου.
- Αν έπαιζε καλύτερα η ομάδα μας, θα νικούσε.
- Η βροχή άρχισε, μόλις μπήκα στο σπίτι μου.
- Πήγαμε εκδρομή, αν και έβρεχε.
- Θα ήθελα να ήσουν εδώ σήμερα.

2. Αφαιρώ από τις παρακάτω προτάσεις τους προσδιορισμούς, έτσι ώστε να μείνουν μόνο οι κύριοι όροι τους:

- Αυτό το φόρεμα της είναι στενό της Ειρήνης.

Το φόρεμα είναι στενό.

- Η επίπονη και διαρκής προσπάθεια έφερε καρπούς.
-

- Η θάλασσα χθες ήταν πολύ ήρεμη.
-

- Σήμερα η μητέρα έκανε πολύ αλμυρό το φαγητό.
-

- Έστειλαν τις καθιερωμένες πασχαλινές ευχές.
-

- Η Ζωή, η αδερφή μου, είναι φοιτήτρια της ιατρικής.
-

3. Συμπληρώνω τον πίνακα:

Οριστική Ενεστώτα (α ενικό πρόσωπο)	Υποτακτική Αορίστου (α ενικό πρόσωπο)	Προστακτική Αορίστου (β ενικό πρόσωπο)
λέω		
βλέπω		
πίνω		
βγαίνω		
ανεβαίνω		
τρώω		
κατεβαίνω		
έρχομαι		

4. Αναγνωρίζω ποιες από τις παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις είναι τελικές και ποιες είναι βουλητικές:

- Ήθελε να παίξουμε.
- Μου ζήτησε να μη φωνάξω.
- Έπρεπε να ήσουν εκεί, να τον έβλεπες.
- Ήρθε, αλλά δεν είχα χρήματα, για να της έδινα.
- Μου αρέσει να διαβάζω βιβλία Ιστορίας.

- Ήρθα στην Αθήνα να εργαστώ.
- Μου ζήτησε να της δανείσω τα βιβλία μου.
- Ο μεγάλος του πόθος ήταν να ταξιδέψει στη Βραζιλία.
- Βγήκε για να περπατήσει.
- Δε γύρισε να με κοιτάξει.

5. Κλίνω τον Ενεστώτα και τον Αόριστο στα παρακάτω ρήματα:

αρνούμαι	
Ενεστώτας	Αόριστος
αρνούμαι	αρνήθηκα

καταργούμαι	
Ενεστώτας	Αόριστος
καταργούμαι	καταργήθηκα

6. Στους παρακάτω συνδέσμους μπορείτε να δείτε δύο αποσπάσματα από την κινηματογραφική ταινία του Τσάρλι Τσάπλιν «το χαμίνι» (the kid), την οποία είχαμε δει ολόκληρη στην τάξη.

<https://www.youtube.com/watch?v=0ox4Nb64TMg>

<https://www.youtube.com/watch?v=Xh3z89u1NtY>

Στη συνέχεια αναπτύξτε στο τετράδιο Παραγωγής Γραπτού Λόγου τα παρακάτω:

α. Προσπαθώ να διηγηθώ σε κάποιον φίλο μου αυτά που είδα στα δύο αποσπάσματα της ταινίας.

β. Ποια συναισθήματα προκαλούνται στον θεατή από το πρώτο και ποια από το δεύτερο απόσπασμα;

γ. Με βάση τα δύο αποσπάσματα, προσπαθώ να περιγράψω τον πρωταγωνιστή, τα εξωτερικά χαρακτηριστικά του και το χαρακτηριστικό του ντύσιμο, αλλά και τον χαρακτήρα του, όπως αυτός προκύπτει μέσα από τις δράσεις του (θυμάμαι όλα όσα έχουμε πει για το πώς γράφουμε ένα περιγραφικό κείμενο).

